

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/90/2017
Identifikačné číslo spisu:	2112214464
Dátum vydania rozhodnutia:	11.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2112214464.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne A., bývajúcej v O., Zariadenie sociálnych služieb Humanus, n. o., Z., a jej nástupkyne B. bývajúcej v K., zastúpených JUDr. Máriou Jezerskou, advokátkou so sídlom v Trnave, Hlavná č. 42, proti žalovanej L., bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. Ivetou Kalinovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Cukrová č. 14, o zaplatenie 58 800 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 13 C 83/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. decembra 2016 sp. zn. 23 Co 875/2015, takto

rozhodol:

P r í p ú š ť a, aby do konania na miesto A. bývajúcej v O., Zariadenie sociálnych služieb Humanus, n. o., Z., vstúpila B., bývajúca v K..

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. júna 2015 č. k. 13 C 83/2012-405 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť A. sumu 58 800 € s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 11. septembra 2012 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol; zároveň žalovanej uložil povinnosť zaplatiť trovy konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že hoci v konaní nebol predložený priamy dôkaz potvrdzujúci odovzdanie peňazí A. žalovanej, nakoľko o odovzdaní peňazí nebola spísaná žiadna zmluva ani potvrdenie a pri odovzdaní peňazí neboli okrem žalovanej a jej manžela prítomní žiadni iní svedkovia, v konaní bolo predložených a vykonaných viacero nepriamych dôkazov spoločne preukazujúcich, že došlo k odovzdaniu peňazí z predaja bytu A. v sume 58 800 € žalovanej. Na základe všetkých zistených skutočností súd dospel k záveru, že peniaze, ktoré dňa 15. júla 2010 A. vybrala zo svojho účtu, odovzdala žalovanej, aby jej ich spravovala a starala sa o ňu. Následne však žalovaná zabezpečila, aby bola A. umiestnená v domove dôchodcov v O., v zariadení Humanus, n. o., s ktorým zariadením žalovaná uzatvorila zmluvu, ktorou sa zaviazala platiť doplatky za pobyt A., ako aj sponzorský dar, pretože dôchodok A. nepostačoval na úhradu sociálnych služieb v tomto domove. Súd prvej inštancie zároveň neuveril tvrdeniam žalovanej, že nevie o výbere peňazí jej matkou, že nemala

dispozičné právo k účtu svojej matky, že jej matka nebola spokojná s domovom dôchodcov v K., a tiež že ju nezaujímalo, čo matka urobila so sumou 58 800 €. V konaní mal súd za preukázané, že žalovaná ovplyvňovala konanie A., a to pokiaľ išlo o písanie listov adresovaných dcére B. a vnučke F., podanie trestného oznámenia či civilnej žaloby, výpoveď zmluvy uzatvorenej s domovom v Trnave a uzatvorenie zmluvy so zariadením v Hlohovci. Vychádzajúc z výpovedí A. A. a z obsahu žaloby súd dospel k záveru, že A. uzavrela so žalovanou príkaznú zmluvu v zmysle ustanovenia § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) s tým, že žalovaná ako príkazník mala vykonávať osobnú starostlivosť o A. ako príkazcu a spravovať jej finančnú hotovosť. Povinnosťou žalovanej bolo konať podľa príkazov A., pričom zmluva nemusela byť uzatvorená písomne. Nakoľko sa však žalovaná prestala o A. osobne starať, zmluva výpoveďou žalovanej zanikla, preto bola žalovaná povinná vrátiť A. poskytnuté peňažné prostriedky ako bezdôvodné obohatenie, teda ako plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Súd prvej inštancie uzavrel, že nakoľko na výzvy A. žalovaná odovzdane peňažné prostriedky v sume 58 800 € nevydala, považoval nárok A. uplatnený v tomto konaní za dôvodný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 19. decembra 2016 sp. zn. 23 Co 875/2015 napadnutý rozsudok potvrdil.

2.1. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takisto konštatoval, že medzi stranami tohto sporu došlo k uzavretiu príkaznej zmluvy a neskôr, potom ako bola A. umiestnená do zariadenia Humanus, zmluva zanikla pre nemožnosť plnenia (§ 575 OZ), a preto, ak súd prvej inštancie na podklade uvedeného zistenia žalobe vyhovel, tento záver bol správny.

2.2. K námietkam žalovanej týkajúcim sa porušenia zásad priamosti a ústnosti odvolací súd uviedol, že zásadu priamosti v zmysle osobného kontaktu súdu s účastníkmi konania nemožno chápať bezmedzne ako striktné vyžadovanú osobnú účasť procesnej strany na každom súdnom konaní, pretože by sa tým vylúčilo jej zastúpenie, keď účastník nemá vždy možnosť konať pred súdom osobne, či už zo zdravotných alebo iných vážnych dôvodov. I v prejednávanom prípade A. zastúpená advokátkou bola počas konania opakovane vypočutá, a len z vážnych zdravotných dôvodov sa nemohla dostaviť na pojednávanie, čo preukázala potvrdením odborného lekára.

2.3. V reakcii na námietku žalovanej, podľa ktorej žalobkyňa svoj nárok neuplatnila podľa § 725 OZ, odvolací súd vyslovil, že nie je povinnou náležitosťou žaloby, prípadne súčasťou vyjadrení účastníkov, poukázať na konkrétnu právnu kvalifikáciu uplatneného nároku. Žalobca je povinný opísať rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých uplatňuje svoj nárok, a súd sám uskutoční právnu kvalifikáciu v rozhodnutí vo veci samej. Súdom prvej inštancie ustálená právna kvalifikácia predmetu sporu vychádzala z názoru odvolacieho súdu (uznesenie odvolacieho súdu č. k. 23 Co 310/2013-193 zo dňa 4. augusta 2014) a súd prvej inštancie nezistil dôvody pre to, aby tento názor nerešpektoval.

2.4. Odvolací súd sa tiež nestotožnil s argumentáciou žalovanej, podľa ktorej došlo k inej vade tým, že bola porušená zásada ústnosti a priamosti, i keď došlo v danom prípade k zmene v obsadení súdu (k zmene zákonného sudcu). Poukázal na to, že v občianskom súdnom konaní nie je potrebné neustále opakovať všetky vykonané dôkazy, a to ani po zmene v obsadení súdu, keďže v civilnom sporovom konaní sa na doterajšie výsledky konania nadväzuje a nie je potrebné ich zásadne vykonávať znova. Súd prvej inštancie len v dôsledku zdravotného stavu A. a na jej žiadosť opakovane pojednávanie neodročoval, rozhodol bez jej opakovaného výsluchu a svoje skutkové a právne závery vyvodil z doterajšieho dokazovania.

2.5. Ohľadom spochybňovania dôveryhodnosti A. a ďalších svedkýň odvolací súd skonštatoval, že A. v žalobe i pri svojom výsluchu pred súdom uplatnila svoj nárok zrozumiteľne voči žalovanej z dôvodu výberu finančných prostriedkov z peňažného ústavu a ich odovzdania žalovanej v dôsledku jej príslubu postarať sa o ňu, o čom pred súdom jasne a nespochybniteľne vypovedala. Pripomenul, že súd hodnotí dôkazy sám, z vlastnej iniciatívy a neprihliadnutie na výpoveď svedkýň F. a B. nebolo dôvodné a nemalo svoj racionálny podklad. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku najprv skonštatoval obsah všetkých dôkazov, ktoré boli v konaní vykonané a ktoré vyplývajú z obsahu spisu, a až následne sa zaoberal ich hodnotením jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, pričom presne a zrozumiteľne odôvodnil konečný záver o dôvodnosti žalovaného nároku.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 CSP. Namietala, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že súdy nižších inštancií nevykonali dokazovanie, ktoré bolo nevyhnutné pre spravodlivé posúdenie veci, dôkazy, na ktoré žalovaná poukazovala, súdy nevyhodnotili a porušili aj princíp rovnosti zbraní. Žalovaná navrhovala výsluch A. z dôvodu jej rozporných výpovedí, avšak súd prvej inštancie nevykonal tento dôkaz, hoci mohol mať pre rozhodnutie podstatný význam. Súd nevykonal žiadne dokazovanie, ktoré by mohlo byť v prospech žalovanej a hodnotenie dôkazov vykazovalo znaky arbitrárnosti, najmä čo sa týka nezrovnalostí vo výpovediach A. Spôsob dokazovania a vyhodnocovania svedeckých výpovedí bol nevyvážený, jednostranný a bez náležitých argumentov vedený v neprospech žalovanej. Žalovaná tiež uviedla, že rozhodnutie súdu na základe nepriamych dôkazov, z ktorých si vybral len tie, ktoré boli v neprospech žalovanej, nedostatočným odôvodnením, prečo nevzal do úvahy dôkazy, ktoré boli v prospech žalovanej, ako aj tým, že znovu nevypočul A., je porušením zásady rovnosti zbraní a práva na spravodlivý proces. Žalovaná v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci, ku ktorému malo dôjsť tým, že súd na vec aplikoval ustanovenie § 724 OZ o príkaznej zmluve. V samotnej žalobe sa však A. domáhala vydania veci na základe § 126 ods. 1 OZ, pričom ani v neskoršom podaní sa nedomáhala peňazí na základe príkaznej zmluvy. Žalovaná uviedla, že bez vypočutia A. nie je možné ustáliť, že bola uzavretá príkazná zmluva, hoci aj konkludentne. Nakoľko súd v tejto veci nevykonal žiadne dokazovanie, nie je možné aplikovať ustanovenie § 724 OZ len na základe dohadu súdu. Na základe uvedeného žalovaná v dovolaní žiadala, aby dovolací súd rozsudky súdov nižších inštancií „zrušil, žalobu zamietol, prípadne vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie“.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že v danom prípade nie sú dané dovolacie dôvody. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok umožňujúci výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata. Tiež poukázala na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 VCdo 2/2017, v zmysle ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP neprípustná. Vzhľadom na to žalobkyňa namietala, že dovolací dôvod dovolateľky podľa § 421 CSP, ktorý nie je ani presne vymedzený, je neprípustný. Ďalej uviedla, že ako žalobkyňa bola v konaní vypočutá na pojednávaní 15. októbra 2012 a druhý raz na pojednávaní 11. marca 2013, kedy odpovedala na otázky žalovanej, resp. jej právnej zástupkyne. Poukázala tiež na to, že v civilnom sporovom konaní nie je potrebné po zmene sudcu opakovane vykonávať dôkazy, a zároveň uviedla, že súdu preukázala, že jej zdravotný stav potvrdený aj odborným lekárom jej neumožňuje zúčastňovať sa na pojednávaniach. Navyše, výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde. Napokon poukázala na judikáciu, podľa ktorej nedostatočné odôvodnenie, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V priebehu dovolacieho konania A. prostredníctvom právnej zástupkyne predložila súdu oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 17. januára 2017 (ktorá je predmetom sporu) B.. Navrhla, aby do konania na jej miesto vstúpila B.; k návrhu bol pripojený súhlas B. ako tej, ktorá má vstúpiť na jej miesto.

6.1. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 CSP). Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzati žaloby a o vzájomnej žalobe (§ 438 ods. 2 CSP).

6.2. Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli (§ 80 ods. 1 CSP). Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu

alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované (§ 80 ods. 2 CSP). Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu (§ 80 ods. 3 CSP).

6.3. Ustanovenia § 79 a § 80 CSP sú spoločne označené ako „Pristúpenie a zmena subjektov“; § 79 CSP je označený ako „Pristúpenie“, § 80 CSP je označený ako „Zmena“. Ustanovenie § 80 CSP, ktoré sa týka zmeny subjektov, nie je v § 438 ods. 2 CSP uvedené medzi ustanoveniami, ktoré v dovolacom konaní nemožno „primerane“ použiť. Podobne nebola ani podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 (§ 243c O.s.p. v spojení s § 92 ods. 2 O.s.p.) vylúčená možnosť, aby v dovolacom konaní došlo k zmene účastníka.

6.4. Vzhľadom na to, že v danom prípade boli splnené procesné predpoklady, aby do konania na miesto A. A. vstúpila B. C., najvyšší súd navrhovanú zmenu pripustil.

7. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

8. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou

dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolaiteľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje nielen z § 420 písm. f/ CSP, ale (zároveň) aj z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

14. Z ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP, ako aj v zmysle § 421 CSP.

15. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

16. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu, ktoré je dostupné aj na internetovej stránke najvyššieho súdu (www.nsud.sk), sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

17. Trojčlenný senát 3 C najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalovanej len podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jej dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 CSP).

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

18.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

18.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

18.4. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj

za právnej úpravy účinné od 1. júla 2016.

19. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť, resp. nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

19.1. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže íť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

19.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že súdy svoje rozhodnutie odôvodnili spôsobom priečiacim sa zákonu. Súd prvej inšancie detailne popísal obsah všetkých dôkazov vykonaných v konaní, a následne ich jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach podrobil komplexnému hodnoteniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záverom o existencii príkaznej zmluvy medzi účastníkmi sporu, (ne)porušení zásady priamosti a ústnosti v konaní, ako aj k záverom o neopodstatnenosti argumentácie žalovanej týkajúcej sa spochybňovania dôveryhodnosti A. a výpovedí svedkýň F. a B.. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inšancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky.

20. Žalovaná tiež namietla, že súdy spôsobom dokazovania a vyhodnocovaním svedeckých výpovedí porušili princíp rovnosti zbraní (zásadu rovnosti procesných strán).

20.1. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP).

20.2. Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (m. m. 3 Cdo 289/2014, 3 Cdo 321/2015, 3 Cdo 888/2015, 3 Cdo 156/2016).

20.3. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Súd prvej inšancie i odvolací súd vytvorili obom procesným stranám rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam protistrany. Vzhľadom na námietky žalovanej smerujúce najmä k nevyváženému spôsobu dokazovania dovolací súd pripomína, že

dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, nie strán sporu. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá vadu zmätočnosti (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila.

20.4. Dovolací súd opakovane zdôrazňuje (podobne ako v bode 18.1.), že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu teda nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

20.5. Dovolací súd preto považuje uvedené námietky za neopodstatnené.

21. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

22. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalovanej podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.